

Lieve Gemeente,

Vorige week was de documentaire Leaving Neverland op de tv te zien.

Vertrek uit Neverland, over het seksueel misbruik van jonge jongens door Michael Jackson.

Deze jongens waren vaak met hun familie door hem naar zijn landgoed in Amerika, met de naam Neverland gehaald.

Neverland is de naam van het land van de avonturen van Peter Pan.

Een droomland.

Voor Michael Jackson was het ook een droomland.

Hij had er een ranch, een pretpark, een dierentuin, een bioscoop, kortom het was er een paradijs voor kinderen.

Een hemel op aarde leek het te zijn voor de jongens die hij daarheen haalde, maar achteraf bleek dit het tegendeel geweest te zijn.

Het is vandaag de tweede zondag van de Veertigdagentijd en in deze periode wilden we nadenken over de grote verhalen van hoop tegenover de uitzichtloosheid in het lijden zoals dat er is in ons leven en om ons heen.

Hoe groot is het leed dat mensen soms moeten verduren.

Hoe onpeilbaar het verdriet dat mensen moeten dragen.

Hoeveel ellende doen ook mensen elkaar niet aan en hoeveel ellende wordt kinderen niet aangedaan, denk maar aan het misbruik dat er overal in de maatschappij gebeurt en waarvan het verhaal van Neverland weer een voorbeeld is.

Wat we hier in de kerk proberen te doen is elkaar bemoedigen met de verhalen van hoop die we in de Bijbel lezen.

Elkaar bemoedigen en een weg vinden om te gaan.

Hoe moeten we omgaan met alles wat er gebeurt, hoe moeten we daar onze weg in vinden?

In de Bijbel staan ook de verhalen hoe vreselijk mis het kan gaan.

En daarbij wordt dan ook steeds weer de weg gewezen hoe het zou moeten en zou kunnen.

In het verhaal van vanmorgen lezen we hoe Jezus bemoedigd wordt door Mozes en Elia nu hij het lijden op zich af ziet komen.

Zij praten met Jezus over zijn levenseinde.

Zij spreken hem moed in: je bent op de goede weg alleen hoort er bij die weg ook lijden en dood.

Wij moeten hier in ons bestaan onze weg vinden en Jezus moest dat ook in zijn leven.

Zijn weg was er één van het uithouden en verdragen van alle onrecht en alle verkeerdheid van onze wereld.

In het begin van zijn optreden was Jezus succesvol geweest en riepen zijn woorden groot enthousiasme op.

De mensen stroomden toe.

Zijn leerlingen verheugden zich over zijn succes en hun verwachting van een glorieuze toekomst werd met de dag groter.

Maar dan gebeurt er iets dat voor hen onbegrijpelijk is en dat is wanneer Jezus spreekt over zijn toekomstig lijden.

Hij weet dat de heersende machten er niet voor terug zullen deinzen om geweld te gebruiken als hij met zijn optreden hun positie te zeer bedreigt.

Destijds bij Mozes en Elia was het net zo en Jezus' verwachting is dat de toekomst hem geen triomf maar lijden zal brengen.

De heersende machten zullen zijn gedrag en zijn optreden niet accepteren, omdat ze het zien als het opruien van de mensen en dat kan men niet gebruiken.

Men wil deze onruststoker liever kwijt.

Jezus ziet het op zich af komen en waarschijnlijk beangstigt het hem en vraagt hij zich af of hij op de goede weg is, of dit de juiste richting is.

Moet hij doorgaan op deze manier of is het beter van niet en is dit toch niet de bedoeling?

Hoe moet hij verder?

Hij wil zich erop bezinnen en gaat de berg op om te bidden en hij neemt zijn meest vertrouwde discipelen met zich mee.

De berg op gaan om te bidden, dat betekent omhoog gaan om Gods nabijheid te zoeken.

Bidden is in gesprek gaan met alles wat er geschreven staat.

En het is ook zelfonderzoek, bij jezelf onderzoeken of het juist en goed is wat je doet, of dat het misschien anders moet of anders kan.

Je bezinnen, op zoek gaan naar de zin van datgene wat je tegenkomt en hoe je verder moet.

Voor een gelovige Jood zoals Jezus was betekent het ook in dialoog gaan met de woorden en geboden van Mozes en de profeten.

Deze woorden verlichten immers als een lamp onze voeten op onze levensweg staat in Psalm 119.

Het verhaal vertelt hoe er dan als het ware een inkijkje in de hemel geboden wordt.

Jezus' gezicht begint te stralen en ook zijn kleren worden stralend wit.

Er komt licht in de duisternis.

Er verschijnen 2 mannen die door de discipelen herkend worden als Mozes en Elia.

In hemelse luister waren zij verschenen vertelt het verhaal, zij komen licht brengen.

Waarom nu Mozes en Elia.

Zij waren twee figuren uit de geschiedenis van Israël, die aan het volk de weg hadden gewezen die zij moesten gaan, de weg van God.

Als het volk, als de mensen naar deze twee profeten zouden luisteren en hun boodschap ter harte zouden nemen, dan waren ze op de goede weg, dan deden ze het goed.

Dan zou het goed met hen gaan en zou het leven goed zijn.

Dan zou er een rechtvaardige samenleving komen.

Hoe zou dat dan moeten?

Mozes was de man die aan het volk Israël de wet had gegeven.

De wet, de Thora, waarvan de tien geboden de kern waren.

Als je goed naar die geboden kijkt en naar waar het wezenlijk om draait daarbij, dan zie je dat ze allemaal gericht zijn op goed en eerlijk leven van mensen met elkaar.

In het uittochtverhaal wordt verteld dat de Israëlieten **pas** bevrijd waren uit de slavernij in Egypte.

En in de woestijn moest de slavernij uit hun hoofd verdwijnen en moesten ze leren als bevrijde mensen te leven.

Dat is leven met verantwoordelijkheid voor jezelf en voor de mensen om je heen.

Daarvoor dienden die geboden, om hun dat te leren.

De wetten zijn een blauwdruk van een goede, rechtvaardige maatschappij.

Een samenleving waarin het goed toeven is voor alle mensen, in geloofstaal: zoals God het wil.

Maar in de praktijk van het leven waren deze wetten moeilijk vol te houden.

Omdat het eigen ego altijd voorop gaat bij ons mensen en egoïsme en eigenbelang altijd het zwaarste lijken te wegen.

Zo is het nu in de wereld en zo was het toen in de Bijbelse tijden.

Toen het volk in het land woonde en met de hulp van die wetten van Mozes een beschaafde samenleving zou kunnen stichten, toen kwam daar in de praktijk niet zoveel van terecht.

Dat kunnen we lezen in de boeken van de profeten, waarin er steeds weer gewaarschuwd wordt om dingen anders te doen en om wel volgens Gods wet te leven.

“Ik haat jullie offers”, laten de profeten God zeggen, “omdat jullie wel offeren maar niet doen wat ik zeg”.

We hadden vroeger een rijmpje dat luidde: Alles wat God van ons verwacht, staat in Micha 6: 8.

En als je keek wat daar stond dan was dat:

*Er is jou, mens, gezegd wat goed is,
je weet wat de HEER van je wil:
niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten
en nederig de weg te gaan van je God.*

Recht doen en trouw betrachten.

Als dat eens zou lukken.

Het zou een grote stap in de goede richting zijn van een betere wereld.

Elia is het symbool van deze profeten die maar altijd bleven hameren op dit doen van recht en gerechtigheid.

Op het doen van de geboden en op het gaan van de juiste weg.

Mozes en Elia verwezen dus naar de juiste weg, de weg die leidt naar goed en waardevol leven.

Hoe het zou kunnen.

Voor onszelf en voor alle mensen.

Maar het gaat niet vanzelf.

Deze weg, deze manier van leven die de enig juiste is, zal verdriet en lijden met zich meebrengen.

Het zal op verzet stuiten van de gevestigde machten en structuren, die niet van plan zijn om te veranderen.

En hoe zit het met ons?

Zijn wij van plan te veranderen, uit onze comfortzone te komen en dingen anders te doen?

Het verzet van de gevestigde machten zal Jezus het leven kosten.

Hij kondigt het aan, zijn lijden en dood.

Maar de leerlingen begrijpen niet wat er gebeurt, zij kunnen hier niet bij.

Eerst zoveel succes en dan lijden?

Voor hen zijn het tegenovergestelden die elkaar uitsluiten

In het verhaal van de verheerlijking worden deze tegenovergestelden bij elkaar gebracht en zo wordt het tot een mystiek verhaal.

Het wijst op de eenheid van opgang en ondergang, het hoort bij elkaar.

De eenheid van winnen en verliezen en van verheerlijking en sterven.

Daar boven op die berg leek het even de hemel op aarde en Petrus wilde dit moment graag vasthouden, vandaar zijn voorstel van de drie tenten, drie Loofhutten eigenlijk, om het Loofhuttenfeest, het feest van de uittocht te vieren.

Maar dat is niet de bedoeling.

Want beneden roept het dal van de plichten, daar is de hemel nog nergens te bekennen.

Juist vanuit de ervaring hoe goed het kan zijn, het moment van even die hemel op aarde, kan het lukken om het dagelijks leven weer tegemoet te treden.

Ook al is die nieuwe betere wereld van God nog nergens te bekennen wanneer we om ons heen kijken.

We kunnen er altijd naartoe leven.

En het kan met kleine stappen.

Vorige week is er een campagne van de stichting Sire gestart om te leren wat beter met elkaar om te gaan.

Aan de ene kant kunnen we ons afvragen of we zo betere omgangsvormen bij mensen aanleren, maar aan de andere kant, als het oefenen hiervan helpt dan is dat toch alleen maar winst.

Net zoals we hier in de kerk kunnen oefenen en elkaar kunnen bemoedigen met de grote verhalen van hoop die ons de weg wijzen.

Amen